

Istungidokument

B9-0201/2024

25.3.2024

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

vastavalt kodukorra artikli 227 lõikele 2

raskete kaubaveokite käitlemise kohta piiripunktides, mis põhineb petitsioonil
nr 0146/2023
(2024/2540(RSP))

Dolors Montserrat
petitsioonikomisjoni nimel

B9-0201/2024

Euroopa Parlamendi resolutsioon raskete kaubaveokite käitlemise kohta piiripunktides, mis põhineb petitsioonil nr 0146/2023 (2024/2540(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikleid 26, 28–37, artikli 67 lõiget 1 ja 2,
- võttes arvesse petitsioonikomisjoni 29. novembri 2023. aasta koosolekul toimunud arutelu petitsiooni nr 0146/2020 üle,
- võttes arvesse petitsioonikomisjoni koos kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoniga 18. juulil 2023. aastal korraldatud avalikku kuulamist teemal „Schengeni piirid – petitsioonide esitajate tõstatatud küsimused“,
- võttes arvesse komisjoni 16. novembri 2022. aasta teatist „Tugevdame Schengeni ala Bulgaaria, Rumeenia ja Horvaatia täieliku osalemisega sisepiirikontrollita alal“, (COM(2022)0636),
- võttes arvesse oma 18. oktoobri 2022. aasta resolutsiooni Rumeenia ja Bulgaaria Schengeni alaga ühinemise kohta¹ ja 12. juuli 2023. aasta resolutsiooni Schengeni alaga ühinemise kohta²,
- võttes arvesse nõukogu 30. detsembri 2023. aasta ühehäälselt otsust lubada Rumeenial ja Bulgaarial ühineda Schengeni alaga, alustades kontrolli kaotamisest õhu- ja merepiiridel alates 2024. aasta märtsist,
- võttes arvesse oma 25. novembri 2021. aasta resolutsiooni veoautode parklate turvalisuse kohta ELis³,
- võttes arvesse oma 9. mai 2023. aasta resolutsiooni uue ELi linnalise liikumiskeskonna raamistiku kohta⁴,
- võttes arvesse oma 13. juuni 2023. aasta resolutsiooni ELi suurte transporditaristu projektide, nende rakendamise ning ELi vahendite seire ja kontrolli kohta⁵,
- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu määrus, milles käsitletakse liidu suuniseid üleeuroopalise transpordivõrgu arendamise kohta ning millega muudetakse määrust (EL) 2021/1153 ja määrust (EL) nr 913/2010 ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1315/2013 (COM(2021)0812),

¹ ELT C 149, 28.4.2023, lk 11.

² Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2023)0278.

³ ELT C 224, 8.6.2022, lk 95.

⁴ ELT C, C/2023/1058, 15.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/1058/oj>.

⁵ ELT C, C/2024/481, 23.1.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/481/oj>.

- võttes arvesse kodukorra artikli 227 lõiget 2,
- A. arvestades, et iga päev peetakse ELi sisepiiridel, sealhulgas Schengeni alasse kuuluvate ja Schengeni alasse mittekuuluvate ELi liikmesriikide vahelistel piiridel kinni sadu kaubasõidukeid, mille käitlemise ja kontrollimisega kaasnevad äärmiselt pikad ooteajad ja viivitused; arvestades, et praeguses Euroopa õigusraamistikus ei käsitleta ega reguleerita kaupade piiridel käitlemise maksimaalset ajakulu;
- B. arvestades, et nende liikmesriikide piiridel tekkivate järjekordade ja viivituste põhjus võib olla tingitud mitmest haldus-, tegevus-, ohutus-, tehnilisest või koostalitlusvõimega seotud tegurist, nagu ebapiisav tegevus- ja tehniline suutlikkus, töötajate, kontrollpunktide ja kaubaveokikaalude nappus, paljude institutsiooniliste organite koondumine piiridele ja aeganõudvad veosekontrollid; arvestades, et Schengeni piirieskirjade artiklis 22⁶ on sätestatud Schengeni riikide vahelistel sisepiiridel kontrollide puudumise põhimõte, mis on kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 26 lõikes 2 sätestatud liikumisvabaduse põhimõttega, samas kui Schengeni piirieskirjade artiklis 24 on selgelt sätestatud, et liikmesriigid peavad kõrvaldama maanteepiiripunktides sisepiiridel kõik sujuvat liiklust takistavad tõkked;
- C. arvestades, et ELis registreeritud raskete kaubaveokite kuhjumine piiridele võib avaldada kahjulikku mõju sõidukijuhtide tervisele ja töötingimustele, liiklusohutusele ja autoveo-ettevõtjate tegevusele ning kahjustada konkurentsi ja ELi ühtse turu toimimist ning suurendada autoveo-ettevõtjate kulusid;
- D. arvestades, et Bulgaaria ja Rumeenia ootavad ikka veel nõukogu otsust kuupäeva kohta, millal kaotatakse kontroll maismaa sisepiiridel; arvestades, et kontrolli kaotamine maismaa sisepiiridel mõjuks soodsalt Rumeenia ja Bulgaaria osalemisele ELi ühtsel turul, kõrvaldades liikuvuselt takistused, mis põhjustavad veograafikute häireid ja sellest tulenevaid äritegevuse viivitusi;
- E. arvestades, et viivitused kaubaveokite piiri ületamisel tekitavad Euroopa ettevõtjatele sadades miljonites eurodes kahju, eelkõige logistika-, turismi- ja majutussektoris; arvestades, et nendest piiriületuspiirangutest tulenevad riskid ilmnesid eriti selgelt COVID-19 pandeemia ajal; arvestades, et praeguse olukorra säilitamine nõrgendab märkimisväärselt ELi vastupanuvõimet muudele võimalikele rahvatervise hädaolukordadele;
- F. arvestades, et eriti murettekitav on kaubaveokite järjekordade pikkus ELi välispiiridel, mis külgnevad Lääne-Balkani riikidega;
- G. arvestades, et need sündmused ohustavad tõsiselt elukutseliste sõidukijuhtide tervist ja ohutust, nende töötingimusi ja töökohtade kvaliteeti sõidukijuhi kutsealal, süvendades samal ajal ülemaailmset veokijuhtide nappust; arvestades, et veokijuhid kõikjal ELis kannatavad sageli mitmesuguse kroonilise valu all, nagu seljavalu, põlvevalu ja õlavalu; arvestades, et samal ajal toob sage meelevaldne nõudmine veos maha ja uuesti sõidukile laadida kaasa märkimisväärsed täiendavaid terviseriske ning päädib sageli vigastustega, kuna tihti ei pruugi veokijuhtidel olla raske veose tõstmiseks vajalikku füüsilist jõudu

⁶9. märtsi 2016. aasta määrus (EL) 2016/399, mis käsitleb isikute üle piiri liikumist reguleerivaid liidu eeskirju (Schengeni piirieskirjad), ELT L 77, 23.3.2016, lk 1.

ega asjakohast varustust; arvestades, et tööandjad kehtestavad selle kohustuse ja vastutuse veokijuhtidele oma suva järgi, ilma selle eest lisatasu pakkumata;

- H. arvestades, et piiril ootavate kaubaveokite järjekorrad mõjutavad otseselt Euroopa kodanike tervist, halvendavad õhukvaliteeti ning põhjustavad vee- ja mürasaastet, mis kahjustab ka Natura 2000 alasid; arvestades, et näiteks komisjoni 16. mai 2023. aasta teatises rõhutati, et ELi sisepiiri kontrolli jätkumise tõttu Rumeenias ja Bulgaarias eraldub atmosfääri igal aastal 46 000 tonni CO₂;
- I. arvestades, et kaubaveokite ummikud rikuvad lisaks olemasoleva taristu kvaliteeti, kahjustades samal ajal liiklusohutust ja suurendades liiklusõnnetuste ohtu;
- J. arvestades, et suurendada on vaja avaliku ja erasektori rahastamist veoautodele ohutute ja turvaliste parkimisalade loomiseks, et juhid saaksid pidada puhkepause täies ohutuses; arvestades, et turvavahendite tugevdamine, näiteks eriotstarbeliste mobiilirakenduste väljatöötamise kaudu, vähendaks ohtu, et veokijuhid langevad kuriteo ohvriks;
1. nõuab, et Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon keskenduksid peamiste ELi poliitikavaldkondade, näiteks üleeuroopalise transpordivõrgu arendamisel eraldi meetmetele, millega tagataks kaubaveoste sujuv ja tõhus piiriületus;
 2. kutsub komisjoni üles tegema pärast käesolevas resolutsiooni ettepanekus kirjeldatud teemasid käsitleva mõjuhinna valmimist ettepaneku võtta viivitamata siduvad seadusandlikud meetmed, et kehtestada raskete kaubaveokite käitlemiseks ELi-sisestes piiripunktides keskmiselt üheminutilise üleliidulise standardaeg, mis tagaks sujuva liikluse Schengeni-sisestel ja Schengeni-välistel ELi sisepiiridel, võimaldades kaupadel ja teenustel liikuda kiiresti ja tõhusalt; rõhutab, et selline meede parandaks suuresti maanteedtranspordi sektori konkurentsivõimet ja tagaks selle sujuva toimimise ühtsel turul; rõhutab, et kontrolli jätkamine maismaapiiridel kahjustab kõigi liikmesriikide majanduslikke huve;
 3. rõhutab, et komisjon on alates 2011. aastast korduvalt teada andnud, et nii Rumeenia kui ka Bulgaaria on täitnud kõik ametlikud Schengeni alaga ühinemise kriteeriumid; rõhutab, et nõukogu 30. detsembri 2023. aasta otsuses kaotada kontroll Rumeenia ja Bulgaariaga külgneval õhu- ja merepiiril käsitletakse ühtse turu praeguse moonutamise küsimust ainult osaliselt; rõhutab, et selles otsuses ei käsitleta suurimat ja kõige pakilisemat küsimust, nimelt Schengeni ala maismaapiiripunkte, kus käib endiselt kontroll, mis takistab kaubaveokitel, bussidel, eraautodel ja rongidel sujuvalt piiri ületada; kordab oma pikaajalist seisukohta toetada Schengeni *acquis*' täielikku kohaldamist Bulgaaria ja Rumeenia suhtes; nõuab tungivalt, et eesistujariik Belgia ja kõik nõukogu liikmed võtaksid võimalikult kiiresti ja hiljemalt 2024. aasta keskpaigaks vastu otsuse Schengeni *acquis*' täieliku kohaldamise kohta Rumeenias ja Bulgaaria suhtes;
 4. nõuab seetõttu, et komisjon tagaks võetud meetmete järgimise ja nende rakendamise järelevalve, sealhulgas karistuste määramise kaudu; rõhutab vajadust asjakohase ja piisava ELi rahastamise ja tehnilise toe järele;
 5. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kehtestama ELi õigusakte, mis võimaldaksid

veokijuhtidel olukorras, kus põhimagistraalid on teehoolduse tõttu suletud, kasutada väiksemaid piiriületuspunkte, et hoida ära veokijuhtide sõltumine üksikute riikide meelevaldsest tegevusest, kuna see ei teeni ELi üldisi huve;

6. kutsub komisjoni üles esitama koostöös liikmesriikide ja asjaomaste sidusrühmadega konkreetseid meetmeid, et tegeleda elukutseliste sõidukijuhtide nappusega ELis, äratades huvi noorte seas, rahastades spetsiaalset (ümber)õpet ja kvalifikatsioone ning edendades partnerlusi kutsekoolide ja transpordiettevõtjate vahel, sealhulgas ELi eriotstarbelise eelarvetoetuse abil;
7. kutsub liikmesriike üles veelgi rohkem pingutama, et tugevdada piiriülest koostööd kaubaveokite kallal toime pandud varguste korral;
8. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjonile, nõukogule ja asjaomastele liikmesriikide ametiasutustele.